1852. No. 116.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

ZATURDAG, 13 NOVEMBER

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Vergadering van den RAAD der Gemeente Assen, Dingsdag den 16 November 1852, des avonds te zes ure.

GEDEPUTEERDE STATEN van *Drenthe* brengen ter kennis van de Besturen en Ingezetenen der belanghebbende Gemeenten in deze Provincie, dat, blijkens eene ontvangene kennisgeving van Heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, de noodige magtiging is verzocht tot het instellen van eene voor- en najaars- koe- paarden- schapen- en varkensmarkt te *Donkerbroek*, aan te vangen met het jaar 1853 en te houden in het voorjaar op den *laatsten Dingsdag der maand Junij, of eersten Dingsdag der maand Julij*, en in het najaar *daags na de herfstmarkt te Roden*, en dat, wanneer bij de bedoelde besturen of ingezetenen bezwaren tegen de oprigting van gemelde markten mogten bestaan, die bezwaren als dan *voor den laatsten der loopende maand* aan dit Collegie schriftelijk kunnen worden bekend gemaakt.

ASSEN, 10 November 1852.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

Achtervolgens artikel 3 van het Koninklijk besluit van 6 Januarij 1851, [illegible] Excellentie de Minister van Finantiën, bij resolutie van den 11 November l.l. no. 44 bepaald, dat de loten der 218e StaatsLoterij gedurende de vierde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op maandag den 15 November e.k., door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP:

Geheele loten *f* 85.00. Halve *f* 42.50. Vijfde *f* 17.00. Tiende *f* 8.50. Twintigste *f* 4.25.

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij het aangehaalde artikel van voornoemd besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

ASSEN, 13 November 1852.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Assen* brengen ter kennis der eigenaren van gronden, langs de Hoofdvaart en der daarmede in verbinding staande wijken of diepen, dat zij ieder voor het zijne volgens art. 3 van het reglement op de Hoofd-en Beilervaarten, vastgesteld door de Provinciale Staten van Drenthe den 7 November 1851, goedgekeurd bij Kon. besluit van 2 Nov. 1851 No 9, verpligt zijn het langs de boorden dier vaart of wijken ingegroeide hout uitteroeijen en het overhangende weg te kappen of op te snoeijen.

Wordende de belanghebbenden voorts indachtig gemaakt op art. 26 van hetzelfde reglement, bedreigende eene boete van *f* 1.00 tot *f* 7.00 tegen de overtreding van art. 3 voormeld.

ASSEN, 10 November 1852.

De Burgemeester H. J. OOSTING.
De Secretaris KIJMMELL.

NEDERLAND, 12 November.

Het Hof in Noord-Holland heeft 9 dezer A. G. veroordeeld tot de straffe des doods, door het verworgen aan eene paal, benevens in de kosten, ter zake zij op hare kamer te Amsterdam moedwillig brand heeft gesticht, en wel door het met dat doel leggen van een doosje ontvlamde lucifers in de onderste lade eener chiffonniere, waardoor dat meubelstuk, alsmede het daar achter zijnde beschot gedeeltelijk zijn verbrand.

— In den avond van 7 dezer vonden eenige jongens in het secreet der hoofdschool te Veendam eene komplete manskleeding, bestaande in boven en onderkleederen; men brengt dit in verband met de omstandigheid, dat de vorige week iemand bij de huizen om aalmoezen had gevraagd, die voorgaf in ziekelijken toestand en ouderloos te zijn. Men denkt aan zelfmoord. Wat van de zaak meer is, zal zich welligt nader bevestigen. *Veend. Ct.*

— Men verneemt, dat eindelijk aan Z. M. den Koning is voorgedragen de agreatie van het beroep, door de Israëlitische gemeenten in Overijssel, op den heer dr. Fränkel tot opperrabbijn uitgebragt.

— Op het daartoe strekkend adres van het Departement Groningen der Ned. Maatschappij tot bevordering van Nijverheid, hebben de Staten der Provincie Groningen, in derzelver zitting van 9 dezer, besloten, bij adres aan Z. M. hunne adhaesie te kennen te geven aan de aan de goedkeuring des Konings onderworpene plannen tot daarstelling van spoorweglijnen door de Noordelijke Provincien des Rijks. Dit besluit is genomen op het advies der betrekkelijke commissie, die het plan eene zaak achtte van groot belang voor de Noordelijke Provincien en vooral voor de Provincie Groningen, vooral ook met het oog op de voorgenomene verbetering van kanalen in dat gewest, waarvan de voordeelen nog in groote mate zullen vermeerderd worden door het aanleggen dier spoorwegen. *Gron. Ct.*

— Men zegt, dat de heer de Vassij, inspecteur der registratie en fungerend bewaarder der hypotheken en het kadaster te Appingedam, de kwelderlanden in de provincie Groningen zal opnemen, waarop de Staat vermeent aanspraak te hebben en dat dan door eene procedure het deswege veel besprokene vermeende regt voor goed zal worden uitvondig gemaakt.

— Als eene zeldzaamheid wordt gemeld, dat bij den heer W. C. Smit, pelmolenaar, wonende nabij Noorder Hoogebrug, onder Groningen, een varken, zijnde een barg, op 't hok ligt, dat de buitengewone lengte heeft van 2 Ned. ellen en om den middel 1 el, 9 palm dik is. De ooren van dit dier zijn zoo breed en lang, dat men van den kop niet dan den snuit kan zien. Dit varken is nog geen 4 jaren oud en stamt af van Groninger ras. De eigenaar, die buitendien een liefhebber is van zwaar en uitmuntend vee, gelijk het zijn stal met rundvee getuigt, heeft reeds vele liefhebbers in de gelegenheid gesteld, om dit zeldzame dier te zien, dat men thans op ruim 800 halve Ned. ponden schat. *Pr. Gr. Ct.*

— De uitslag van de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer te Tiel is geweest, dat er eene herstemming moet plaats hebben tusschen den heer de Kempenaer, oud-Minister van Binn. Zaken, en den heer Leeman.

— Ook bij de Staten van Friesland is een adres ingekomen, om ook van de zijde dier Provincie bij de Hooge Regering er op aan te dringen, dat aan de uitvoering der bekende plannen tot het aanleggen van spoorwegen de meest mogelijke ondersteuning worde geschonken.

— Het drietal te Rotterdam bestaat uit de heeren Niermeijer, Moltzer en Stricker.

— De Staten van Overijssel hebben in derzelve vergadering van 10 dezer het belangrijke besluit genomen, om de Dedemsvaart te verbinden met de Eems in Hannover. In de vorige zitting had de heer Mr. J. A. van Reijen een adres ingediend. om door de provincie de Dedemsvaart te doen verlengen, tot in de grachten van Coevorden. ten einde de uitvoering van het Eems-kanaal mogelijk te maken, welke zaak alstoen ten fine van instructie aan H. H. Ged. Staten was gerenvoijeerd. De Staten hebben nu besloten: 1°. de Lutter Hoofdwijk, dat is die belangrijke tak der Dedemsvaart, waar nog zulk eene onafzienbare massa van veenen aanwezig is, in den tijd van zes jaren geheel door te trekken, hetwelk op de tegenwoordige doorgraving voortgaande, nog *veertig* jaren zoude vereischt hebben. 2°. Om voor het geval, dat de aan den Heer Graswinkel te Delft verleende concessie tot het daarstellen van een kanaal van Coevorden door de Oostelijke veenen in Drenthe naar de Eems, bij Munster Meppen doeltreffend wordt uitgevoerd, dat dan de Staten van Overijssel besloten hebben, om de Lutter Hoofdwijk tot in de grachten van Coevorden door de trekken; mits de gronden kosteloos worden verschaft en de uitvoering daarvan binnen een tijdsbestek van negen jaren zal zijn afgeloopen. 3°. Is aan de H. H. Gedep. Staten bij datzelfde besluit opgedragen, om de voorbereidende werkzaamheden voor deze belangrijke verbinding zoo spoedig mogelijk te doen bewerkstelligen, en om daarvan in de eerstvolgende Staten-vergadering verslag uit te brengen met de noodige ontwerpen. — Dezelfde Staten hebbende besloten, om voor de daarstelling van een kunstweg van den Hardenberg tot de Hannoversche grenzen nabij de Veenebrug een subsidie te verleenen uit de Prov. fondsen van ƒ 300 per uur gedurende 20 jaren, mits die weg binnen vijf jaren gelegd worde en de zekerheid worde verkregen, dat Hannover zal aansluiten.

BUITENLAND, 12 November.

TURKIJE. Het half officiële *Journal de Constantinople*, geeft eindelijk eenige ophelderingen betreffende de beruchte leening. Het beweert, dat de zaakgelastigden hunne volmagt te buiten gingen, door het cijfer der leening in plaats van op 40 op 50 millioen francs te stellen en het rembours op 23 jaren, in plaats van op 10 jaren te bepalen. Deze mededeeling verdient wezenlijk den naam niet van opheldering. Overigens is de toestand der Turksche regering zeer moeijelijk, en wordt nog verergerd door een deficit in de schatkist, hetwelk begroot wordt op 7½, volgens anderen op 20 millioen francs, en een gevolg zou zijn van oneerlijkheid van den pachter der octrooijen te Constantinopel en van de voornaamste octrooijen des Rijks. Men weet, dat Nafiz-Pacha, ex-minister van finantiën en beschermer van den bewusten pachter, reeds gearresteerd is, doch men gelooft ook, dat zelfs Reschid-Pacha dien man beschermde.

RUSLAND. Men schrijft uit Petersburg, dat de Newa tusschen het winterpaleis en de vesting in den nacht van 28 op 29 October, toegevroren is. In den tijd van 133 jaren is dit slechts 15 maal in October gebeurd, en slechts in den jare 1805 op denzelfden datum als thans; in 1811 gebeurde het op 30 October.

BELGIE. Het nieuwe ontwerp van wet op de drukpers, dat in België spoedig wordt verwacht, zal de straf op beleedigingen, der Koninklijke familie aangedaan, ook toepasselijk maken op hen, die vreemde Souvereinen smaden. Vervolging dienaangaande kan geschieden op aanvrage van eenig vreemd gouvernement, gerigt aan het ministerie van justitie en door dezen gebragt aan den procureur-generaal, met de vervolging belast.

ENGELAND. Het in staatsie leggen van het lijk des Hertogs van Wellington levert nog al moeijelijkheden op, wat de toelating van het publiek betreft. en men zal genoodzaakt zijn, om bij de vier of vijf dagen de tusschen-nachten te voegen, of geen derde gedeelte der menigte zal gelegenheid hebben om het lijk te zien. De toebereidselen duiden aan, dat deze plegtigheid zeer kostbaar zijn zal. De zolder der groote zaal in het Chelsea-invalidengebouw is reeds bekleed met zwart laken, overkruist met zware zilveren koorden, die door witte rosetten bijeen worden gehouden. Het voetstuk, waarop de draagbaar rust, is met goud laken bekleed, en het verhemelte van zwart fluweel met zilveren sterren. Het plan, om de vlaggen der natiën, waarop Wellington overwinningen behaalde, ten toon te stellen, schijnt opgegeven.

— In den ochtend van 9 dezer zijn te Liverpool, alsook te Bangor en Holghead twee schokken van aardbeving bespeurd, die verscheidene seconden duurden.

— Aan een spoorwegstation nabij Liverpool is een heer met zijne nicht, die een der rijtuigen wilden bestijgen, terwijl de trein zich begon te bewegen, onder de wielen geraakt en vermorseld.

— In Canada niet ver van Quebec is een stuk massief goud gevonden 42 pond zwaar en ƒ 24.000 waard.

— De versterkingswerken van onderscheidene gedeelten van het eiland Jersey worden met ijver en spoed voortgezet, vooral te Alderney, dat slechts negen Eng. mijlen van de Fransche Kaap la Hogue, en twintig van Cherburg verwijderd is.

— De Amerikaansche stoomboot brengt de tijding van het overlijden van den heer Webster, minister van buitenlandsche zaken der Vereenigde Staten. Zijne uitstekende talenten als staatman zijn algemeen bekend.

DUITSCHLAND. In eene particuliere corespondentie uit Frankfort leest men: De aandacht der staatkundigen en der drukpers is thans op de gebeurtenissen in Frankrijk gevestigd, en ofschoon de kwestie van het keizerrijk als beslist kan geacht worden, is men echter niet zonder bezorgdheid voor de gevolgen, welke de herstelling van dien regeringsvorm, in de toekomst, voor Duitschland kan hebben. Naar men verneemt, zou de keizer van Oostenrijk, den grootvorst van Rusland bij de laatste militaire manoeuvres in Hongarije omarmende, gezegd hebben: Zoolang de eenheid tusschen de beide oude keizers blijft bestaan, is er van den nieuwen keizer geen gevaar te vreezen.

SPANJE. In een op 17 Oct. te Barcelona gehouden [illegible] slagt offer zijner vermetelheid geworden. Het was de matador Jimenes, bijgenaamd el Granadino, Spanjes tweede meester in de kunst, die door het woedende beest met de horens werd doorboord en als in triomf verscheidene malen de renbaan werd rondgedragen. Jimenes is de tiende torreador, die sedert Paschen als offer der stierengevechten in Spanje is gevallen, en evenwel neemt de zucht voor die woeste spelen eer toe dan af. Schier iedere stad heeft tegenwoordig een cirque. Voor 20 jaren waren er niet meer dan zeven in het geheele land. Het ongeluk van Jimenes werd te weeg gebragt door een rond keisteentje, op hetwelk hij uitgleed, toen hij de wending maakte, om den stier den doodsteek te geven.

ASSEN, 13 November.

Men verneemt, dat de Minister van Binn. zaken eene beschikking heeft genomen op het adres van de hoofdcommissie der Oostermoersche en Zuiderveldsche veenen, het belang aantoonende, dat er tot verzekering van de rigtige naleving der verpligtingen van de veengenooten in de negen markten van Eext enz., vooral wegens de betrekking tusschen hen en het bestuur der gemeente Groningen, een hoofdbestuur zij, dat tegen de nalatige verveeners of markten met klem kunne handelen, en verzoekende, dat eene wet worde ontworpen, waarbij de besturen der Veenkolonien, na erkend en van Reglementen voorzien te zijn, worden gebragt onder de collegien, bij de wet van 9 Oct. 1841 (stbl. no. 42) bedoeld of wel dat door de wet de werkking en het gezag dier besturen worden geregeld, waaraan vooral thans behoefte bestaat. De Minister heeft te kennen gegeven, dat de behoefte aan wettelijke regeling van het stuk der verveening niet uit het oog wordt verloren, en dat aan zoodanige wet, die echter eigenaardige moeijelijkheden oplevert, zooveel wordt gearbeid als met de behandeling van andere evenzeer dringende onderwerpen strookt en dat aan het eerste verlangen der adressanten niet kan worden voldaan, vermits dit een greep zou zijn in de

reeks van bepalingen, die in de wet, regelende de verveening, moeten worden opgenomen.

Tevens heeft de Minister aan Ged. Staten van dit gewest in overweging gegeven, om, in afwachting van bedoelde wet, het daarstellen van Provinciale verordeningen op het stuk der verveeningen, in navolging van hetgeen in Utrecht en Friesland is geschied, te bevorderen.

— De Hooge Raad heeft de voorziening in cassatie van D. Hulst tegen een arrest van het Hof in Drenthe verworpen.

— Men verneemt, dat H. H- Ged. Staten van dit gewest de besturen van Meppel en Hoogeveen gemagtigd hebben tot de regeling van de oprigting van een trekschuitenveer tusschen beide plaatsen.

* Als een bewijs, dat het benaderen van vee, den ambtenaren volgens de wet van 28 April ll. toegekend, niet altijd een tak van voordeeligen handel uitmaakt, diene, dat in de gemeente Beilen eene koe, welke eene waarde van ƒ 90 had, doch door den eigenaar op ƒ100 was aangegeven, door de ambtenaren is benaderd, zoodat zij met de bij de wet bepaalde zeven opcenten ƒ 107 moesten uitbetalen. Zij hebben de koe naar Assen gedreven, in de hoop, dat zij dezelve daar duurder zouden kunnen verkoopen, doch zij konden daar niet meer bedingen dan ƒ 95; zij wilden daarop naar Groningen, maar zijn niet verder gekomen dan Donderen, waar zij de koe voor eene niet bekende prijs aan een boer verkocht hebben. Moge dit den ambtenaren ook elders tot leering strekken, dat overdrijving van ijver en hebzucht even schadelijk is als verwaarloozing der belangen van 's Rijks-schatkist!

— Naar men verneemt, is er jl. maandag te Zuidwolde tusschen eenige arbeiders en den onderbaas twist ontstaan over het dagloon. De onderbaas heeft daarbij eenige wonden bekomen doch is door den gemeentelijken veldwachter ontzet, die aan den twist een einde maakte.

* **Peize, 11 Nov.** Gisteren werd hier door den landbouwer J. Douws eene koe ter slagting bij den ontvanger aangegeven, welke hij op ƒ 92 aangaf en die hij voor ƒ 97 had ingekocht; deze koe werd voor de eerst genoemde som door de hier gestationeerde Komiezen aangenomen, zoodat de genoemde landbouwer met de opcenten plusminus een daalder overhield voor reiskosten, om een nieuwe van de markt te halen, daar hij ƒ 98. 46 er voor terug ontving.

* **Borger 10 Nov.** Sedert eenige weken zijn alhier, evenals te Annen zeenuwzinking-koortsen heerschende geweest, zoodat sedert den 14 September jl. 4 kinderen van den landbouwer J. Bergmeester te Buinerveen aan die ziekte zijn overleden, terwijl nog zijne drie overgeblevenen aan dezelfde kwaal laboreren; genoemde landbouwer heeft 13 kinderen gehad, waarvan hij reeds 10 heeft ten grave gedragen. Ook hier zijn de koortsen uitgebroken bij een meisje van L. Bakker, welke gelukkig herstellende is.

* **Havelte 11 Nov.** Men verneemt, dat de onderwijzer K. Sipkes te Uffelte afstand van zijnen post heeft gedaan, en in deszelfs plaats K. Zwart, die hem eenige jaren als ondermeester heeft bijgestaan, is aangesteld; moetende deze eene jaarlijksche som aan genen levenslang afstaan.

Regtszaken.

Het Prov. Geregtshof alhier heeft 11 dezer in appel bevestigd het vonnis van de Arr. Regtbank ter dezer stede, waarbij Lammigje Lambers van Assen, wegens het toebrengen van slagen of stooten van Jantje Jonkers, is veroordeeld tot 8 dagen gevangenisstraf en in de kosten, en dat, waarbij B. Born van Zwolle is veroordeeld tot 5 jaren gevangenisstraf, f 1500 boete en in de kosten, wegens opligting van den goudsmid Roelink te Meppel; terwijl Jan Braamskamp te Nijeveen, die bij de Regtbank te Assen was veroordeeld tot 3 maanden gevangenisstraf en f 8 boete, wegens het toebrengen van slagen, door het Hof is vrijgesproken.

Asser-broek.

De Commissie uit den Raad der stad Assen voor de begrooting van 1853 heeft voor dat jaar de daarstelling van eenige werken voorgesteld, welke ook gedeeltelijk door H.H. Burgemeester en Wethouders waren voorgedragen, als daar zijn; het vergrooten van het locaal voor de Latijnsche school, de verlenging van de ondernomene bestratingen etc. Zij stelt voor, om deze *buitengewone* werken ook uit *buitengewone* middelen te bekostigen, en om daartoe een gedeelte van het Asser-broek te verkoopen. — Ofschoon wij toestemmen, dat de gemeente meer heeft aan goede straten en ruime schoollocalen dan aan de jaarlijks geringer wordende opbrengsten van het Asser-broek, betwijfelen wij, of de bedoelde werken wel tot de *buitengewone*, in den eigenlijken zin, gerekend kunnen worden; het komt ons bovendien voor, dat het meer voordeel voor de stad zou aanbrengen, wanneer eerst het broek op kampen gelegd, en, na eerst eenigen tijd verhuurd te zijn, dan verkocht werd, zoo de stads financien zulks alsdan vorderden. Maar bovendien (en hierop wilden wij eigenlijk terugkomen) meenden wij, dat over het Asser-broek reeds voor behoeften, die in den eigenlijken zin als *buitengewoon* moeten aangemerkt worden, was bestemd, nl. om daaruit, voor zoo ver strekkende, de verleende subsidie van ƒ 25.000 voor het kanaal naar Groningen te vinden; althans H.H. Burg. en Weth. hebben bij hunne voordragt tot het verleenen dier subsidie op deze bezitting gewezen, als die althans gedeeltelijk zou kunnen dienen, om daaruit de benoodigde gelden te vinden. Zoo men nu stads-eigendommen gaat verkoopen, om te voorzien in behoeften, die bezwaarlijk buitengewoon kunnen genoemd worden, wat zal er dan overschieten, wanneer eenmaal de tijd daar is, dat de bijdrage van ƒ 25.000 moet voldaan worden, of dat er moet worden voorzien in de jaarlijksche aflossingen van het daarvoor te negotieëren kapitaal? Of zal dan het stads-bosch, het sieraad van Assen, tot geld worden gemaakt? Zoo neen, dan zullen de gemeente-lasten moeten verhoogd worden en de tijd zal dan voorbij zijn, dat men kon zeggen, dat deze lasten, in vergelijking van hetgeen in andere gemeenten plaats heeft, te Assen nog al niet hoog zijn. Vervreemding van gemeente-eigendommen is een genoegelijk middel voor de gemeente-besturen, om te voorzien in de kosten van op zich zelve nuttige werken, omdat zij dan de Ingezetenen het onaangename van het betalen van verhoogde belastingen niet behoeven te laten ondervinden, maar deze vervreemding moet, naar ons inzien, niet dan in de uiterste noodzakelijkheid plaats hebben, en wij gelooven niet, dat in de onderhavige zaak zoodanige noodzakelijkheid bestaat. *Red.*

Ingezondene stukken.

De reorganisatie van het Israel. Kerkgenootschap in Nederland, overeenkomstig de beginselen der grondwet en de tegenwoordige behoeften der kerk, schijnt geen einde te zullen nemen, of liever tot geen einde te kunnen komen. De met die taak belaste vergadering zou in September l.l. te 's Hage bijeenkomen, doch werd toen tot October en later, gelijk men thans verneemt, tot in Maart 1853 verdaagd. Reeds in 1849 zamengeroepen, heeft zij op het einde van 1852 — derhalve in eene tijdsruimte driemaal zoo groot als die, waarin de grondwet werd ontworpen, door beide Kamers na lange beraadslaging aangenomen en afgekondigd, — weinig meer dan een concept-reglement tot stand gebragt, dat bovendien alom wordt afgekeurd. En nog klaagt men over te *snellen* vooruitgang!!

Allerlei.

MIDDEL, OM ZIEKE AARDAPPELEN TE GENEZEN.

Door den Belgischen Minister van binnenl. zaken is aan de plaatselijke besturen aanbevolen een verslag, opgemaakt door den heer Caroy, landbouwkundige te Jemmapes, (Henegouwen), van het middel, hetwelk hij in Julij 1851 heeft gebruikt, om de aardappelen te genezen, die van de ziekte waren aangedaan, van den volgenden inhoud:

Gedurende de maand Julij 1851 ging ik dikwijls mijn aardappelen-land bezoeken. De vrucht bleef gezond tot den 26sten; den 27sten, omtrent 3 ure 's morgens, vond ik, dat de bladeren en het bovenste van het loof eene zilverachtige kleur hadden bekomen. Ik ging dezelve andermaal bezigtigen, om elf ure des voormiddags, toen de warmte zeer sterk was; de bladeren en het loof wierden zigtbaar meer en meer zwart. Ik deed daarop terstond, door mijne maaijers, het loof zoo digt bij den grond afmaaijen, als hun mogelijk was, en liet met een span paarden het land plat rollen, naarmate de maaijers het loof hadden afgemaaid. Ik bemerkte, dat deze bewerking veel water, droppel voor droppel, uit elke spruit deed vloeijen. Ik liet dezelve echter den volgenden dag op nieuw rollen, toen ik bemerkte, dat rondom elke plaats, op eene uitgestrektheid van 5 duim regt genomen, de grond gedurende die twee dagen water ingezogen had. Ik vernieuwde dit rollen des anderen daags en zag, dat, na deze rolling, de planten maar weinig water meer opgaven. Toen ik den 20 October mijn aardappelenoogst opdeed, vond ik de vrucht gezond, zonder vlekken, en de knol was veel grooter dan gewoonlijk; zij bedierven niet in de kelder. Over 8 maanden had ik er nog die zeer goed waren. Was de partij een bunder groot geweest, reken ik, dat ik drie maaijers noodig zoude hebben gehad, gedurende 7 à 8 uren en *één* man met twee paarden, 3 à 4 uren. Ik heb den eersten dag gerold, de rijen volgende; den tweeden dag driehoeksch-gewijze, en den derden dag dwars over de partij, doch ik zorgde, dat dit afgemaaide loof tusschen de twee rijen gelegd werd, opdat de rollen de struiken niet zouden uitgeperst hebben, zoo als zulks noodwendig zou hebben plaats gehad. Ik houd mij overtuigd, dat dit middel niet alleen goed is tegen de ziekte, maar dat hetzelve, al bestond er geene ziekte, met voordeel kan gebruikt worden, wanneer de bloei der aardappelen afgeloopen en het zaad gevormd is. Het is echter, ingeval van ziekte, noodig het middel zonder uitstel aan te wenden. (*Zondb.*)

— Een correspondent van den *Hamb. Börsenh.* schetst den tegenwoordigen toestand der Parijzer beurs op de volgende wijze: Het aantal speculanten ter beurze is zoo groot, dat de bedienden der wissel-agenten er zich naauwelijks door heen kunnen werken. De zaken op tijd, thans meer dan ooit vooral in spoorweg-aandeelen aan de orde van den dag, loopen over inderdaad fabelachtige sommen. Daarentegen zijn die à contant betrekkelijk gering. Alle fondsen waarin men niet op tijd of met het lokaas van premien werkt, liggen achter bij anderen. Behalve de levendigheid in spoorweg-aandeelen, is men ook druk in de weer met allerlei industriëele ondernemingen wier getal bij den dag aangroeit. Alles wat nieuw is, of eenig uitzigt op avontuurlijke gevolgen aanbiedt, vindt thans aan de Parijsche beurs ondersteuning. De bankiers weten zich niet meer te redden noch te bergen voor de onvermoeide plannenmakers, die hen alom vervolgen. Effecten sints lang dood, zijn plotseling opgewekt, b. v. de obligatiën van Don Miguel, die Por-

tugal reeds voor lang weigerde te erkennen, zijn weder met veel levendigheid van 6 tot 10 pct. verhandeld en figureren nu weder dagelijks op de notering. De spoorweg-aandeelen spannen echter altijd de kroon. Aandeelen St. Germain, Parijs-Orleans, Parijs-Straatsburg, Straatsburg-Bazel enz. gelden sommige driemaal zoo veel als in vorige jaren. De onwaarschijnlijkste geruchten spelen dikwijls bij dat alles eene hoofdrol aan de beurs. De een weet van een nieuw conversieplan, de andere van eene vermindering van bank-disconto, nieuwe concessiën, of verzekert dat de staat alle spoorwegen tegen den dagelijkschen koers zal overnemen en te dien einde eene nieuwe 3 pcts. leening sluiten. Knaphandige beursmannen, die elkander den bal weten toe te werpen, verstaan alle mogelijke kunstgrepen, om nu deze, dan die zaak op te drijven en iedere onderneming op hare beurt tot den held van den dag te maken. Rijzingen van 20 tot 40 pct. op een beurs, zijn geene zeldzaamheden: St. Germain ging dezer dagen nog in eens van 1160 op 1375. Ieder onbevooroordeelde zal erkennen, dat deze toestand alles behalve normaal en gezond is. Geen enkele der spoorwegen, die boven 300 pct. staan, kon door zijne dividenden tot heden zulk een hoogen koers regtvaardigen, en men weet inderdaad niet, wat van dit alles het gevolg zal zijn, als men bedenkt, dat alle spoorwegen na den afloop der concessie aan den staat vervallen, en zij hun reserve-kapitaal slechts zoo groot hebben aangelegd als noodig is, om te dien tijde het inleg-kapitaal *a pari* aan de actionarissen te kunnen rembourseren. De groote Parijzer bankiers zien dat alles dan ook met een ernstig hoofdschudden aan, en inderdaad de minste stagnatie, ieder oogenblik mogelijk, kan de vreesselijkste onheilen te weeg brengen. Meermalen en op onderscheidene wijze is dit ook aan de beurs gepredikt, maar steeds voor doove ooren. De stem der voorzigtigheid wordt overschreeuwd door de stem der kooplustige speculanten. De Londensche- en Amsterdamsche, alsmede de groote Duitsche beurzen, schijnen het echter daarmede niet eens te zijn; zij bleven kalm bij de agitatie der Parijzer beurs, die de kiemen van een noodlottige crisis in den boezem draagt.

Correspondentie.

Wij hebben een stuk ontvangen, waarin het besluit van den Burgemeester van Meppel, om zijne betrekking neder te leggen, zeer wordt toegejuicht; wij gelooven ook, dat de heer Burgemeester vooral ook voor zijne eigene rust de verstandigste partij heeft gekozen; daar dit besluit echter bepaaldelijk schijnt vast te staan, achten wij het niet noodig, den heer Burgemeester nog noodeloos te grieven, hetgeen in dat stuk geschiedt; daar wij ons overtuigd houden, dat het Burgemeesterschap voor ZEd. buitendien reeds veel teleurstelling en verdriet heeft opgeleverd; wij wenschen hem dan ook gaarne toe, dat de genoegens van het bijzondere leven, hetwelk hij te gemoet gaat, in ruime mate de verdrietelijkheden van het openbare leven mogen vergoeden.

ADVERTENTIEN.

VERGADERING van het DEPARTEMENT *Assen* der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen op Woensdag den 17 November 1852, des avonds ten zeven ure in het Concerthuis. Sprekers: de Heeren *C. G. Bremer* en *Mr. H. J. Smidt.*

Namens 't bestuur van voornd. Dept,
A. Th. HOSTEIJN. *Secraris.*

ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

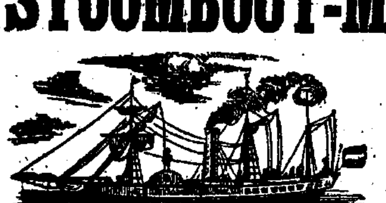

In dit dienstjaar heeft DE LAATSTE VAART plaats:
Van *AMSTERDAM*, MAANDAG den *Vijftienden* **November** e. k.
Van *ZWOLLE*, DINGSDAG den *Zestienden* **November** e. k.

VERKOOP VAN BRANDSPUITEN.

De GARNIZOENS-KOMMANDANT te Koevorden zal, ingevolge autorisatie van het Ministerie van Oorlog, op *DONDERDAG* den 25 November 1852, des middags om *een uur*, ambtshalve publiek om kontant geld, aldaar verkoopen:

Een stel goed werkende **BRANDSPUITEN**, zijnde aanjager en perspomp met benoodigde gereedschappen, alsmede **49 lederen brandemmers** en **18 lantaarns**, aan het RIJK toebehoorende.

Deze Voorwerpen zijn daags te voren aan 's RIJKS-ARSENAAL te bezigtigen en informatien bij den MAGAZIJNMEESTER der Artillerie aldaar te verkrijgen.

De Kapitein Garnz. Kommd. voornoemd,
A. LANGGUTH.

HOOGVEEN TE APPELSCHA.

De *Notarissen* **ATTEMA** en **TADEMA** in Ooststellingwerf zullen ten verzoeke van HH. Compagnons der **Opsterlandsche en Ooststellingwerver Vaarten en Veenen**, in het openbaar bij strijken verhoog-gelden, presenteren te verkoopen:

Den **KLIJN of VEENGROND** van zes Perceelen **HOOGVEEN, te APPELSCHA**, gelegen in den uitgang het **Boereveen.**

Bij de verkoopboekjes breedvoerig omschreven.

De veiling zal geschieden op DINGSDAG den 16 November 1852, en de finale toewijzing 8 dagen later, dat is DINGSDAG den 23 dito, telkens voor den middag precies elf uur ten huize van den Kastelein L. BOUMA, te *Beetsterzwaag.*

Ten verzoeke van de ERVEN den Heer Mr. G. VOS en CONSORTEN zullen op *WOENSDAG* den 17 November 1852 des avonds te 6 ure precies te beginnen, ten huize van den heer F. DONKER te *Assen*, worden geveild de volgende vaste goederen:

1°. De zoogenaamde **PREHNS-KAMPEN** met het daarop staande **HUIS.**

2°. Het **HUIS** en **LAND,** in gebruik bij de Weduwe SEUNINGA te Kloosterveen aan de hoofdvaart, zijnde uitmuntend geschikt tot het oprigten eener fabriek, alles in perceelen in voegen afgebakend.

3°. Voorts zal JAN MOS veilen een **HUIS** met **twee kamers, achterhuis en grond** mede te Kloosterveen aan de hoofdvaart gelegen.

H. H- VAN LIER.

Burgerlijke Stand.

ASSEN, 5—12 Nov. Geh. H. H. de Wit en G. Dekker. — Bev. H. Plank, geb. Dieleman van z.; M. Pierik, geb. Scheffer van z.; T. H. Snijders, geb. Drenth van z.; A. Keizer, geb. Dekker van d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 12 November.

Tarwe, Jarige	70	N.pd. *f* 7.25	Boekweit, zand	62	N.pd. *f* 5.45
„ N. Oml.	68	„ „ 6.50	„ veen	64	„ „ 5.50
„ „ Old.	68	„ „ 6.30	Paardeboonen . .		*f* 5.00 à 5.91
Rogge, nieuwe Inl.	66	„ „ 6.35	Groene Erwten .		*f* 9.00 à 10.00
„ oude „	68	„ „ 6.50	Graauwe Erwten		*f* 10.00 à 11.00
Haver, N. dikke	40	„ „ 2.70	Koolzaad . . .		*f* 9.25 à 10.25
„ dito	30	„ „ 3.30	Gort, grove . .		*f* 8.50 à 9.00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible] 00
„ Zwarte	35	„ „ 2.35	Olie, raap per vat		*f* 31.00 à 00,00
Gerst, N. winter	52	„ „ 4,60	Raapkoeken . . .		*f* 00.00
„ „ dito	56	„ „ 5.15	Lijnkoeken . . .		*f* 00.00 à 00.00
„ „ zomer	00	„ „ 0.00	Boter ¼ ton .		*f* 00.00 à 00.00
„ „ knobbe	60	„ „ 5.20	„ $^1/_{16}$ „		*f* 0.00

AMSTERDAM, 10 Nov. Tarwe aan cons. tot vorigen prijs bij partij; 129 pd. b. Pools. f 306, 130 pd. dito f 310; 133 pd. Brunsw. f 280; 134 pd. Kubanka f 255; 122 pd. Fries. f 235; 128 pd. n. Marksche f 270. Pruis. Rogge bij partijen lager verkocht; 122, 123 pd. Pruis. f 198, 200; 121 pd. ger. dito f 192 alles bij partij. 117 pd. n. Arch. f 182. Raapolie dadelijk en op levering van 1° Dec. niet williger, het volgende jaar in een doen; op 6w f 33¾. Lijnolie op 6w f 30; Vlieg. f 29. Hennepolij op 6w f 39⁵; Vlieg. f 38⁵.

ASSEN, 11 November. Rogge *f* 6,75, 6,60, 6,50. Boekweit *f* 6,00, 5,50, 0,00 Boter 65 a 60 ct. het Ned. pd. Aardappelen *f* 1.75 á 1.40.

MEPPEL, 11 Nov. Rogge, f 7,00 à f 7,40; Boekweit, f 6,00 à f 6,75; Boter ½ Ned. pd. f 1,05 á f 1,15.

Veeprijzen.

GRONINGEN, 9 Nov. Er waren ruim 1000 stuks horenvee ter markt, waaronder eene groote partij vaalmelkte Koeijen; de aanvoer van vette Koeijen was tamelijk, aanvankelijk was de handel flaauw, doch later willig; de vette Koeijen gingen van f 70 tot f 140 (per ½ Ned. pd. van 15 tot 17 cent), goed van de hand; terwijl er veel verkoop van Vaalmelkte was, waarvan de prijzen zich bepaalden van f 50 tot f 80.

Te Winschoten waren 8 dezer, bij veel aanvoer, de prijzen in alles hooger, zoowel die der Vaalmelkte als der vette Koeijen; voor de laatste werd 17, 18, en 19 cent besteed.

AMSTERDAM, 8 Nov. Heden werden aangevoerd 238 vette Runderen, vlug verhandeld voor f 160, f 150 en f 130; 186 Kalfkoeijen golden f 100, f 90 en f 70; 246 Varkens alle verkocht voor f 38 en 36 cent Ned. pdt.; 40 Schapen voor f 22, f 20 en f 18.

Staats-loterij.

Vijfde kl. 11de en 12de Lijst, No. 1636, f 100.000, No. 2029, f 1000, Nos. 7891 en 11763, ieder f 400. Nos. 3357 en 2804, ieder f 200.

AMSTERDAM, 11 Nov. Werk. Sch. 2½ pct. 63¾ à 63$^{13}/_{16}$; dito 3 pct. 76¾ à 76$^{13}/_{16}$ dito 4 pct. 95⅛ à 95¼.—

Ter Boek- en Courant-drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA Assen